

בס"ד

שאלון בחינה

בנושא:

חופה וקידושין

מועד:

אב תשפ"ד

סמל שאלון:

103.8.24

שימו לב: יש לנהוג על פי ההנחיות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד אב תשפ"ד

בס"ד

בחינה בהלכות חופה וקידושין

ג' אב תשפ"ד

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1.
 - א. מומר שנשא מומרת בנימוסיהן והתגיירו, ואחר הגיור התייחדו, - האם נצריך אותם גט? ומדוע?
 - ב. מדוע לא נמנה מומר עם שאר פסולי עדות? קידש בפני אנוסים – מה דין הקידושין? באר בדברך האם דין זה דומה למקדש אשה על מנת שאני צדיק?"
 - ג. המקדש בפני גזלנים, האם מקודשת? והאם הם יוכלו להעיד עליה שהיא מקודשת?
2.
 - א. האם ניתן לקדש אשה בלילה? פרט! האם ניתן לקדש במחובר לקרקע או לכתוב שטר קידושין על מחובר לקרקע?
 - ב. אמר לה, הרי את מקודשת – ולא אמר "לוי", מה הדין? אמר, הריני נותנו לך בתורת קידושין – מה הדין? אמר "את מקודשת לוי" – מה הדין?
 - ג. נתן לה טבעת ואמר לשון קידושין שאינו מועיל, או נתן לה לפיקדון, או שלא שמו את הטבעת – ועתה צריך הוא שוב לומר "הרי את מקודשת לוי" כהלכתו, האם צריך לקחת ממנה את הטבעת ולתת לה אותה שוב?

עמ' 1 מתוך 3

3.

- א. אמר, הרי את לקוחתי מקודשת, וכתב על זה הרמ"א, "אם הבינה דבריו", האם באמירתה שאומרת שהבינה דבריו תהיה מקודשת?
ב. נתן לה בשתיקה ולא אמר כלום – מה הדין? נתן הוא ואמרה היא – מה הדין. באר מדוע אין שני הדינים סותרים זה את זה. [שני ביאורים].
ג. אמר הריני אישך – מה הדין? נתן כסף לאחד ואמר לו "הרי אתה חמי" – מה הדין? [שני טעמים] באר האם הדינים סותרים זה את זה.

4.

- א. נתן הוא ואמרה היא ואמר "הן" – מה הדין? ומה הטעם? אמר לה, "תתקדשי בשכר שאעשה לך איזה כלי" – האם צריך שיחזור ואמר לה שוב כשסיים את עשייתו "הרי את מקודשת לי! הוכח!
ב. אמר, "הן קידושין" – מה הדין? ומה הטעם?
ג. היה מדבר עימה על עסקי קידושין, ולאחר מכן אמר לה "הרי את מקודשת לי כדת משה וישראל", ויודעים העדים שאינה מבינה מה שאמר, מה הדין? שליח לקידושין שנתן את הקידושין בשתיקה האם מועיל שדיבר עימה על עסקי הקידושין קודם?

5.

- א. האומר לאשה הרי את מקודשת לי בדינר זה על מנת שתחזירי אותו לי – באר במה שונה דין זה מדין אתרוג בחג הסוכות? וכיצד יהיה הדין כשהמקדש הוא אדם חשוב? או כשאמר שתחזירי את הטבעת לאביו?
ב. אשה שנתנה לאיש טבעת על מנת להחזירה, או על מנת שיקדשה בו, וקידש אותה בטבעת הזו – האם מקודשת? קיבל טבעת מחברו במתנה על מנת להחזיר – האם יוכל לקדש בו?
ג. האומר לאשה "הרי את מקודשת לי בדינר זה על מנת שתחזירי אותו לי", ונהנתה מהדינר שווה פרוטה בטרם החזירה אותו, – מה הדין? ומה הדין כשהדינר אצלו היה מתנה על מנת להחזיר?

6.

- א. אמרה לו "הרווח זמן מלווה לפלוני" והרוויח לו את זמן המלווה על פיה – מה הדין?
ב. אמר לה, "התקדשי לי בדינר", ונתן לה משכון או שטר על כך, מה הדין? וכיצד הדין כשאמר "תזכי בגוף המשכון"? או שאמר לה אל תחזירי לי את המשכון עד שאתן לך את הדינר?
ג. באיזה אופן צריכה האשה שתאמר "הן" אחר אמירת "הרי את מקודשת לי"? נמקד?

7.

- א. "הרי את מקודשת לי במאה דינרים / אלו", מה הדין כשנתן רק דינר אחד? נתן הכל ונמצא דינר אחד רע? מנה חסר?
ב. אמר המוכר ללוקח, "שק זה של אגוזים יש בו סאה" ונמצא חסר, ורוצה המוכר להשלימו, מה הדין? מה למד המגיד משנה מדין זה להלכות קידושין?
ג. "התקדשי לי בכוס זו סתם, או שאמר בכוס זו / של יין/מים/שמן" – והיה הכוס מלא מים או יין או ציר דגים, מתי מקודשת בכוס ולא במה שבתוכו ומתי בכוס ובמה שבתוכו, ומתי רק במה שבתוכו ולא בו.

8.

- א. המקדש אשה ובירך ברכת האירוסין, האם יש מקום בו יהיה צריך לברך ברכה תחת החופה? מדוע?
ב. התקדשה אשה כדין, האם יהיו מקרים שיהיה צריך לקדשה שוב תחת החופה? מדוע? ובמה שונה דין זה מדין מקדש על ידי שליח?
ג. שנינו במסכת מועד קטן "אין מערבין שמחה בשמחה" – מה מקור דין זה ומהי ההלכה הנלמדת מכך? האם מברכין שהשמחה במעונו בסעודת אירוסין? האם חתן מברך שהחיינו בשעת החופה?

עמ' 2 מתוך 3

חלק ב' ישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9.

א. רב המסדר קידושין שמתברר לו שבשעת הקידושין לא היה אלא עד אחד, או שהשני היה קרוב של האשה או של החתן – מה הדין? כשאותו עד אחד לא ראה ממש את הקידושין אלא עמד אחורי הגדר ושמע את הקידושין – מה הדין?

ב. בשעת הקידושין החל לרדת גשם זלעפות, ולא יכלו האורחים והעדים לעמוד תחת החופה והתפזרו וצפו מחלונות בנינים סמוכים בקידושין, ועתה האשה אומרת שלא התכוונה לקידושין אלא לשחוק, או שטוענת שבכלל לא קיבלה את הטבעת והעדים מעידים שקיבלה ואז שבה ואומרת לשחוק התכוונתי – מה הדין?

ג. בא עד לבית הדין ואומר שאשה פלונית התקדשה בפניו ובפני עוד אחד, - מה יפסקו הדיינים?

10.

א. כשמתברר לרב המסדר קידושין שלא היו עדים כשרים בשעת החופה כלל, ונמצא שהיו שני עדים כשרים מאחורי הגדר ששמעו היטב את כל מעמד הקידושין, ואף האשה ידעה שהם שם, מה הדין?

ב. למה עדיף שהרב המסדר קידושין יאמר לחתן לייחד עדים לפני החופה? ייחד הרב המסדר קידושין לעדות שני עדים פסולים, ועמדו שם בשעת הקידושין אורחים רבים הכשרים לעדות מה הדין?

ג. לבית הדין באו עדים המעידים שאשה פנויה או נשואה התקדשה בפניהם – האם צריכים דרישה וחקירה? העידו העדים שאמר הבעל "הרי את מקודשת לי" ובאו שוב והעידו שלא אמר "לי" – מה יפסקו בית הדין?

11.

א. כיצד ינהג רב המסדר קידושין כשבאו שני חתנים יחד תחת החופה?

ב. נכנסה לחופה ולא נבעלה כמה ימי שמחה ניתן לה, וכמה ימים יברך שבע ברכות? האם כופים את החתן לעשות סעודת חתונה כשאינו רוצה בכך?

ג. הוראת ההלכה לרב המסדר חופה היא, "ראוי שלא לעשות נישואין של אלמן ואלמנה סמוך לחשיכה" באר מדוע? מה הפתרון ההלכתי שמציע המקנה בכדי שיוכל לישא אלמנה בשבת?

12.

א. כתובה שיש בה מחקים או תלויות או תיבות שעבר עליהם קולמוס, מה צריך לעשות בכדי שכתובה זו תהיה כשרה? ומה הדין כשבא לבית הדין שטר כתובה שיש מחקים בתאריך?

ב. כתובה שיש גרר בגבה – מה דינה?

ג. כתובה שחתומים בה עדים, ותאריך שבה הוא באחד בניסן, ובאו עדים ואמרו באחד בניסן עימנו הייתם, באיזה אופן נפסלים העדים החתומים בה? ומאיזה זמן הם נפסלים?

עמ' 3 מתוך 3